

Etiske retningslinjer Lyngen kommune

1. Forord og formål

Ansatte og folkevalgte i Lyngen kommune skal arbeide for fellesskapets beste i tråd med lover, regler, kommunens verdigrunnlag, reglement og politiske vedtak.

Vi legger åpenhet, tillit, respekt og redelighet til grunn for vårt arbeid.

Lyngen kommunes etiske reglement definerer en felles etisk standard for folkevalgte og ansatte. Reglementet skal bidra til systematisk refleksjon over hva som er god etisk praksis i kommunen.

Etikk er refleksjon over verdier og normer, og begrunnelsen vi gir for våre valg.

regjeringen.no

Etikkplakaten

Redelighet

- Vi forvalter samfunnets fellesmidler på best mulig måte
- Vi vurderer egen inhabilitet og ber rett instans å vurdere habilitet.
- Vi tar ikke imot gaver, arv eller andre ytelser
- Vi tar selvstendig ansvar.

Åpenhet

- Vi er en åpen og etterrettelig kommune
- Vi skal sørge for åpne beslutningsprosesser, innbyggerdialog og brukermedvirkning.
- Vi har ytringsfrihet og rett til å si ifra.

Respekt

- Vi møter alle med respekt og likeverd.
- Vi er bevisste på når vi har taushetsplikt, og etterlever den.

3. Respekt og likeverd

Vi møter alle med respekt.

Vi legger faglige kunnskaper og faglig skjønn til grunn i rådgivning, myndighetsutøvelse og tjenesteyting.

Vi har nulltoleranse for mobbing, trakassering og diskriminering.

Vi praktiserer likestilling og inkludering.

Vi tar ansvar for å fremme et godt og inkluderende arbeidsmiljø.

Likestilling betyr at alle personer skal ha like rettigheter og muligheter i samfunnet uavhengig av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder og andre vesentlige forhold ved en person.

Å vise respekt kan blant annet handle om å gi nok og forståelig informasjon. Noen av brukerne våre har mindre innsikt i rettighetene sine enn andre, og da blir det vår oppgave å sørge for at også de får det de har krav på.

4. Samfunnets fellesmidler

Vi plikter å ta vare på kommunens ressurser og eiendeler på den mest økonomiske og rasjonelle måte.

Vi følger regelverket for offentlige anskaffelser.

Vi forvalter felleskapets ressurser basert på FNs bærekrafts mål.

Vi skal ikke tilegne oss personlige fordeler av kommunens ressurser, verken økonomiske midler, eiendommer eller andre eiendeler.

Bærekraftig forvaltning og utvikling tilfredsstillende dagens behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å tilfredsstille sine behov.

Når vi handler inn varer og tjenester, kan det være fristende å bruke underleverandører som vi allerede har god erfaring med. Men siden det er skattebetalernes penger vi bruker, er vi forpliktet til å sjekke om andre kan levere den samme varen til en rimeligere pris.

5. Habilitet

Vi skal opptre upartisk og praktisere likebehandling.

Alle som treffer beslutninger og tilrettelegger for beslutninger i Lyngen kommune, er bundet av forvaltningslovens habilitetsregler.

Ansatte har en selvstendig plikt til å varsle overordnede om inhabilitet slik at de kan fritas fra videre befatning med saken. Ved tvil om inhabilitet skal den ansatte forelegge spørsmålet for sin nærmeste leder.

Folkevalgte skal varsle politisksekretariat om inhabilitet. Ved tvil eller spørsmål om habilitet forelegges problemstillingen for organet.

En gang opplevde jeg at kusinen min søkte på en jobb der jeg var med i ansettelsesprosessen. Da ble lederen min og jeg enige om at det var ryddigst at en annen tok min plass.

Som folkevalgt kan vi være raske med å erklære oss inhabile i saker hvor man ønsker å gi avslag. Bekjentskap i seg selv er ikke nødvendigvis nok til å være inhabil, selv om det oppleves som ubehagelig å gi avslag til noen man kjenner. I en liten kommune hvor alle kjenner alle, er vi avhengig av riktig behandling av habilitetsreglene for at lokaldemokratiet skal fungere. I slike tilfeller er det uansett organet som skal avgjøre habilitet.

6. Fordeler

Gaver, uansett størrelse, kan bevisst eller ubevisst skape en form for lojalitet.

Vi skal unngå personlige fordeler som kan påvirke saksforberedelse, vedtak eller utøvelse av tjenester, eller kan føre til at noen oppfatter det slik. Dette gjelder alle typer fordeler som gaver, personlige rabatter, reiser og lignende.

Leder skal orienteres om mottatt gave. Dersom gaven ikke er i tråd med vår etiske standard, skal den tilbakeleveres.

Moderate former for gjestfrihet og representasjon hører med i samarbeidsforhold. Dette må ikke utvikles slik at det påvirker beslutningsprosessen, eller kan føre til at noen oppfatter det slik. Leder skal være orientert om representasjon og tilbud om det.

En gang opplevde jeg at en næringsaktør i Lyngen ønsket å gi meg et av matvare produktene deres i gave. Næringsaktøren hadde på tidspunktet en søknad inne hos kommunen. Jeg takket høflig nei takk, men yttret ønske om å kjøpe produktet til markedspris.

Smøre-testen

1. Vil du selv ha god samvittighet hvis du tar imot?
2. Er det uproblematisk å fortelle dine overordnede om det?
3. Er det greit at lokalavisa eller Kommunal Rapport skriver om det?

Svarer du ja på alle tre spørsmålene, er det trolig uproblematisk å takke ja.

Norges Kommunerevisorforbund

7. Åpenhet

Vi skal gi offentligheten innsyn i den kommunale forvaltning. Vi har en generell aktiv informasjonsplikt. Vi skal alltid gi korrekte og tilstrekkelige opplysninger til innbyggere, organisasjoner, selskaper og andre myndigheter.

Vi skal sørge for åpne beslutningsprosesser, innbyggerdialog og brukermedvirkning.

Biverv og økonomiske interesser

Det skal være åpenhet omkring folkevalgte og tilsattes biverv og økonomiske interesser.

Folkevalgte, tilsatte ledere, fagansvarlige, eller tilsatte med formelle beslutningsfullmakter skal registrere sine verv og økonomiske interesser på styrevervregisteret.no

Tilsatte i Lyngen kommune må forholde seg til bestemmelser i arbeidsreglementet seksjon 15 om annet lønnet arbeid.

“

Jeg vurderer alltid om e-post jeg mottar og sender skal journalføres

“

“

Åpenhet og tilgjengelighet handler også om å skrive et språk brukerne våre forstår. Altfor ofte bruker vi begreper uten å forklare godt nok hva dette innebærer i praksis for brukerne våre.

“

8. Ytringsfrihet og varsling

Ytringsfriheten er en grunnlovsfestet menneskerettighet. Hovedprinsippet er at alle kan ytre seg fritt på egne vegne, og at virksomheten bestemmer hvem som uttaler seg på virksomhetens vegne.

Alle ansatte har rett til å varsle om kritikkverdige forhold.

Dersom en kollega blir diskriminert eller trakassert, og ved forhold som kan medføre fare for liv og helse, plikter alle arbeidstakere å varsle arbeidsgiver eller verneombud.

Plikt til å varsle kan også følge av annet lovverk, eksempelvis helselovgivningen og hvitvaskingsloven.

Det vises til egne retningslinjer for varsling.

Før jeg kaster meg inn i samfunnsdebatter på sosiale medier, er jeg bevisst på om mine private uttalelser kan misoppfattes som Lyngen kommune sine.

9. Selvstendig ansvar

Vi har alle et selvstendig ansvar å følge kommunens etiske prinsipper.

Vi tar ansvar for å fremme et godt og inkluderende arbeidsmiljø.

Vi tar opp tvilstilfeller med nærmeste leder.

Vi har rett til å nekte å følge pålegg som er ulovlige eller medfører brudd på de etiske prinsippene.

Vi utfører vårt arbeid i tråd med lover, regler, kommunens verdigrunnlag, reglement og politiske vedtak.

Som ansatt har jeg et individuelt ansvar for etisk forsvarlig yrkesutførelse. Derfor sørger for å holde meg oppdatert på lovverk og fagkunnskap for mitt fagområdet.

En gang var endringene i lovverket omfattende, og jeg var ikke helst sikker på hvordan saksbehandlingen skulle følge de nye reglene. Jeg tok dette opp med min leder, og vi ble enig om å sende meg på kurs.

10. Taushetsplikt

Vi forvalter fortrolige opplysninger vi mottar i vårt arbeid i henhold til lover og regler.

Vi sørger for at fortrolige opplysninger ikke kommer på avveie, og vi misbruker ikke vår tilgang til informasjon.

Taushetsplikten gjelder også etter at arbeidsforholdet i kommunen er avsluttet.

Jeg sender aldri sensitive opplysninger på e-post, da de kan komme på avveie. Sensitive opplysninger sender jeg via svar ut i Acos, som jeg vet er en sikker og trygg kanal.

11. Navigasjonshjulet

Navigasjonshjulet:

Einar Øverenget og Øyvind Kvalnes i Humanistisk Akademi

Praktisk etikk handler om at vi skal kunne stå for de valgene vi gjør i jobbsituasjonen. Det handler om å sikre kloke og grundige vurderinger av det vi gjør, hver dag.

Navigasjonshjulet er et verktøy som hjelper oss med å ta gode, etiske valg. En problemstilling kan belyses fra ulike perspektiv. De ulike perspektivene kan gi ulike spørsmål og ulike svar.

Når man kommer i reelle situasjoner, skal man være klar over disse perspektivene. I tillegg til dimensjonene i hjulet, kan det komme ulike svar om man ser situasjonene fra ulike interessenters perspektiv.